

OBSAH

Úvod	5
Přehled právních předpisů, které upravují československé státní občanství	7
Přehled předpisů, které souvisí s prováděním a uplatňováním zákona o nabývání a pozbývání československého státního občanství	12
Seznam použitých zkratek	14

Část I

STÁTNÍ OBČANSTVÍ ČSSR

Kapitola první

STÁTNÍ OBČANSTVÍ VŠEOBECNĚ

A. Státní občanství — pojem a význam	17
B. Nabývání a pozbývání státního občanství — všeobecně	19
C. Postavení státních občanů bydlících v cizině k vlastnímu státu	25
D. Postavení cizinců na území cizího státu	26
E. Osoby bez státní příslušnosti (bezdomovci)	29

Kapitola druhá

ČESKOSLOVENSKÉ STÁTNÍ OBČANSTVÍ

A. Význam československého státního občanství	31
B. Postavení cizinců a bezdomovců v ČSSR	34
C. Postavení československého státního občana v cizině vůči ČSSR	37

Kapitola třetí

VZNIK ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

Vznik československého státního občanství	39
---	----

Kapitola čtvrtá

KDO JE ČESKOSLOVENSKÝM STÁTNÍM OBČANEM

Kdo je československým státním občanem	43
--	----

Kapitola pátá

NABÝVÁNÍ ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

A. Narozením	51
B. Sňatkem	54
C. Udělením	55
D. Legitimaací dítěte	58
E. Opcí	
1. Podle mírových smluv po I. světové válce	59
2. Volyňských Čechů a Slováků	61
3. Na Zakarpatské Ukrajině (zachování čs. občanství)	63
F. Zvláštními úpravami	
1. Přiznáním podle mírových smluv po 1. světové válce	64
2. Nepřiznáním cizího státního občanství podle míro- vých smluv po I. světové válce	65
3. Dekretem presidenta republiky č. 33/1945 Sb.	67
4. Reemigrací podle zák. č. 74/1946 Sb.	70
5. Přesídlením z Maďarska podle zák. č. 179/1946 Sb.	73
G. Zákonem	
1. č. 152/1926 Sb. (bývalí státní občané uherští)	74
2. č. 34/1953 Sb. (bezdomovci německé národnosti)	76
3. č. 245/1948 Sb. a č. 72/1958 Sb. (bezdomovci maďar- ské národnosti)	77

Kapitola šestá

POZBÝVÁNÍ ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

A. Propuštěním	80
B. Odnětím	81

C. Vystěhováním, propuštěním a nepřítomností	82
D. Legitimací dítěte	84
E. Sňatkem	84
F. Opcí	
1. pro cizí stát podle mírových smluv po I. světové válce	85
2. pro SSSR	87
G. Jinými způsoby	
1. Rezignací na čs. občanství	88
2. Přiznáním italského státního občanství	88
3. Přiznáním polského státního občanství na plebiscitním území	89
4. Naturalizací ve Spojených státech amerických	89
5. Dekretem presidenta republiky č. 33/1945 Sb.	90
6. Smlouvou o Zakarpatské Ukrajině	92
7. Soudním rozsudkem	93

Kapitola sedmá

DVOJÍ STÁTNÍ OBČANSTVÍ

A. Dvojí státní občanství — všeobecně	95
B. Předcházení vzniku dvojího státního občanství u čs. občanů podle jednotlivých úmluv	96
— se Sovětským svazem	97
— s Maďarskem	99
— se Spojenými státy americkými	99

Kapitola osmá

ŘÍZENÍ VE VĚCECH ČS. STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

Řízení ve věcech čs. státního občanství	101
---	-----

Kapitola devátá

OSVĚDČOVÁNÍ A PROKAZOVÁNÍ ČS. STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

Osvědčování a prokazování čs. státního občanství	110
--	-----

Kapitola desátá

STÁTNÍ OBČANSTVÍ V NĚKTERÝCH STÁTECH

A. Přehled o nabývání a pozbývání státního občanství v některých státech	114
B. Přehled o vlivu sňatku na státní občanství v některých státech	139

Část II

PRÁVNÍ PŘEDPISY

A. upravující československé státní občanství	
Zák. č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství ve znění zák. č. 72/1958 Sb.	142
§§ 28 až 30 býv. všeobecného zákoníka občanského z roku 1811	149
Zákonný článek L/1879 — výtah	150
Mírová smlouva mezi mocnostmi spojenými a sdruženými a Německem, podepsaná ve Versailles dne 28. června 1919 (č. 217/1921 Sb.) — výtah	153
Mírová smlouva mezi mocnostmi spojenými a sdruženými a Rakouskem, podepsaná v Saint-Germain-en-Laye dne 10. září 1919 (č. 507/1921 Sb.) — výtah	154
Mírová smlouva mezi mocnostmi spojenými a sdruženými a Maďarskem, podepsaná dne 4. června 1920 v Trianonu (č. 102/1922 Sb.) — výtah	158
Smlouva mezi čelnými mocnostmi spojenými a sdruženými a Československem, podepsaná v Saint-Germain-en-Laye dne 10. září 1919 (č. 508/1921 Sb.) — výtah	161
Ústavní zákon č. 236/1920 Sb., kterým se doplňují a mění dosavadní ustanovení o nabývání a pozbývání státního občanství a práva domovského v Republice československé (podstatná část)	163
Smlouva mezi Republikou československou a Republikou rakouskou o státním občanství a ochraně menšin, podepsaná v Brně dne 7. června 1920 (č. 107/1921 Sb.) — výtah	168

Smlouva o státním občanství mezi Republikou československou a Říší německou (č. 308/1922 Sb.) — výtah . . .	172
Vládní vyhl. č. 20/1924 Sb., o rozhodnutí konference velvyslanců ze dne 28. července 1920 o Těšínsku, Oravě a Spiši — výtah	175
Smlouva mezi Republikou československou a Republikou polskou o otázkách právních a finančních (č. 56/1926 Sb.) — výtah	176
Ústavný zákon č. 152/1926 Sb., o udelení štátneho občianstva československého niektorým osobám — podstatná část	179
Úmluva o naturalizaci mezi Československem a Spojenými státy americkými (č. 169/1929 Sb.)	181
Ústavní dekret č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské	183
Vl. nař. č. 61/1945 Sb., o přípravě opce podle smlouvy mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o Zakarpatské Ukrajině ze dne 29. června 1945 — podstatná část	185
Smluva medzi Československou republikou a Svazom sovietskych socialistických republik o Zakarpatskej Ukrajině zo dňa 29. júna 1945 (č. 186/1946 Sb.)	188
Ústavní zák. č. 74/1946 Sb., o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti	189
Ústavní zákon č. 179/1946 Sb., o udělení státního občanství krajanům z Maďarska	191
Dohoda medzi Československom a Maďarskom o výmene obyvateľstva č. 145/1946 Sb. — výtah	192
Dohoda mezi vládou Československé republiky a vládou Svazu sovětských socialistických republik ze dne 10. července 1946 o právu opce a vzájemného přesídlení občanů české a slovenské národnosti, žijících v SSSR na území bývalé volyňské gubernie, a československých občanů národnosti ukrajinské, ruské a běloruské, žijících na území Československa — výtah	194

Zák. č. 245/1948 Sb., o štátnom občianstve osôb maďarskej národnosti	196
Zák. č. 34/1953 Sb., jímž některé osoby nabývají československého státního občanství	197
Úřední sdělení min. vnitra v částce 8/1955 Ú. l. — výklad zák. č. 34/1953 Sb., o nabývání čs. státního občanství některými osobami	197
Zák. č. 72/1958 Sb., kterým se mění a doplňují předpisy o nabývání a pozbývání československého státního občanství — výtah	198
Úmluva mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik ze dne 5. října 1957 o úpravě státního občanství osob s dvojitým občanstvím (příloha vyhl. min. zahraničních věcí č. 47/1958 Sb.)	199
Úmluva mezi Československou socialistickou republikou a Maďarskou lidovou republikou ze dne 4. listopadu 1960 o úpravě některých otázek státního občanství (vyhl. min. zahraničních věcí č. 37/1961 Sb.)	202

B. související s prováděním a uplatňováním
zákona o nabývání a pozbývání čs. státního
občanství

Zák. č. 174/1948 Sb., o zrušení domovského práva — výtah	206
Zák. č. 75/1957 Sb., o občanských průkazech — výtah	207
Zák. č. 41/1948 Sb., o mezinárodním a mezioblastním právu soukromém a o právním postavení cizinců v oboru práva soukromého — výtah	209
Zák. č. 59/1952 Sb., o uzavírání manželství s cizinci	209
Vyhl. min. národní bezpečnosti č. 135/1953 Ú. l., o hlášení cizinců a povolování pobytu cizincům	210
Vl. nař. č. 31/1951 Sb., o styku státních úřadů a jiných orgánů s úřady a orgány cizích států	218

Část III

VZORY STÁTOOBČANSKÉHO ŘÍZENÍ

a) Osvědčení o čs. státním občanství	222
b) Vyslovení souhlasu s nabytím čs. státního občanství narozením	223
c) Zamítnutí nabytí čs. státního občanství narozením	224
d) Vyslovení souhlasu s nabytím čs. státního občanství sňatkem	225
e) Zamítnutí nabytí čs. státního občanství sňatkem	226
f) Zajištění nabytí čs. státního občanství sňatkem	227
g) Dotazník k žádosti o udělení čs. státního občanství	228
h) Zajištění udělení čs. státního občanství	231
i) Udělení čs. státního občanství min. vnitra	232
j) Zápis o složení státoobčanského slibu	233
k) Osvědčení o propuštění ze státního svazku	234
Věcný rejstřík	235

Obsah